

# Siilinjärven kunnan konserniohje

Kunnanvaltuusto 27.5.2019 § 18

## 1. Johdanto ja tavoitteet

Siilinjärven kunta (emoyhteisö) tytäryhteisöineen muodostavat Siilinjärvi-konsernin. Tytäryhteisö on sellainen juridisesti itsenäinen yhteisö, jossa kunta käyttää kirjanpitolain mukaista määräysvaltaa. Konserniohjeen on tarkoitus antaa selkeä ja monipuolinen kuva konsernin rakenteesta, omistusjärjestyksestä ja määrätä sisäisestä valvonnasta sekä toimijoiden velvollisuuksista. Konserniohje on suuntaa-antava ohjeistus, josta voi katsoa päälinjauksen. Konserniohje ei ylitä missään tilanteessa lainsäädäntöä. Konserniohje ei myöskään voi velvoittaa tytäryhteisöä toimimaan sen edun vastaisesti.

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on luoda puitteet konserniyhtiöiden ja yhteisöjen hyvälle hallintotavalle ja raportoinnille sekä lisätä toiminnan läpinäkyvyyttä, tiedon laadun parantamista ja tiedonkulun tehostamista. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja konsernin kokonaisuuteen huomioon ottaen. Konserniohjeella konsernijohto antaa konsernitason toimintaohjeet ja –periaatteet sekä huomioi hallintosäännössä mainitut kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan asemaa konsernin johtajana.

## 2. Kuntastrategia ja omistajapolitiikka

Omistajapolitiikka on osa kuntalain 37 §:n tarkoittamaa kuntastrategiaa, jonka valtuusto hyväksyy. Omistajapolitiikassa määritetään, missä kunnan on perusteltua olla omistajana ja sijoittajana. Omistajapolitiikassa asetetaan kriteerit, joilla arvioidaan omistuksen vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta. Omistajapolitiikka linjaa omistajaohjauksen sisältöä ja konkretisoituu konserniyhteisöille kunnan talousarviossa asetettuina tavoitteina.

## 3. Soveltamisala

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kunnan osakkuusyhteisöllä tarkoitetaan kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamaa omistusyhteisyrittystä ja osakkuusyrittystä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen ja niiden määräysvallan perusteiden ajantasaiset tiedot sisältyvät kunnan tilinpäätösasiakirjaan.

Siilinjärven kunnan konserniin kuuluivat vuoden 2018 lopussa 6 tytäryhteisöä. Yhdisteltyjä kuntayhtymiä on viisi ja osakkuusyhteisöjä yksi. Kunnan kuntakonserniin kuuluvat seuraavat kunnan määräysvallassa olevat tytäryhteisöt:

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
<b>Tytäryhteisöt</b>			
Siilinjärven Pysäköinti Oy	Siilinjärvi	100,00	100,00
Siilinjärven Uimala Oy alakonserni	Siilinjärvi	100,00	
Siilinjärven Uimala Oy	Siilinjärvi	100,00	100,00
Siilinjärven Vapaa-aikakeskus	Siilinjärvi	41,00	100,00
Siilinjärven Kotipolku Oy alakonserni	Siilinjärvi	96,36	
Siilinjärven Kotipolku Oy	Siilinjärvi	96,36	96,36
Siilinjärven Asumisoikeus Oy (Kotipolku omistaa 100%)	Siilinjärvi	96,36	
Kiinteistö Oy Proseta	Siilinjärvi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Asematie 11	Siilinjärvi	100,00	100,00
Kiinteistö Oy Isoharja	Siilinjärvi	100,00	100,00
<b>Kuntayhtymät</b>			
Pohjois-Savon sairaanhoito piirin Ky	Kuopio	7,63	7,63
Liikelaitoskuntayhtymä josta shp:n omistusosuus 66,77%	ISLA Kuopio	5,10	5,10
Sakupe Oy josta shp:n omistusosuus 50,07%	Siilinjärvi	3,82	3,82
Vaalijalan Ky	Pieksämäki	0,87	0,87
Itä-Suomen päihdehuollon Ky	Mäntyharju	3,96	3,96
Savon koulutuskuntayhtymä	Kuopio	2,13	2,13
Pohjois-Savon liitto	Kuopio	7,69	7,69
<b>Osakkuusyhteisöt</b>			
Kiinteistö Oy Siilinkeskus	Siilinjärvi	22,52	22,52

#### 4. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy Siilinjärven kunnanvaltuusto. Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

#### 5. Konserniohjeen sitovuus

Kuntakonsernissa hyväksytyt konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä ja muissa kunnan määräysvallassa olevissa yhteisöissä, jollei niitä koskevasta pakottavasta lainsäädännöstä, yhtiöjärjestyksestä, sopimuksista tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Yhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta välittömästi kirjallisesti kunnan konsernijohtolle). Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

## **6. Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako**

Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kunnan hallintosäännössä (4. luku, § 16-18).

### **Konsernijohto**

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja.

### **Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako**

#### **Kunnanhallitus**

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle.
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan.
3. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta.
4. tekee yhtiön perustamiseen liittyvät päätökset valtuuston vahvistamien valtuuksien rajoissa.
5. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä
6. antaa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa.
7. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista.
8. nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallitukseen.
9. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

#### **Kunnanjohtaja**

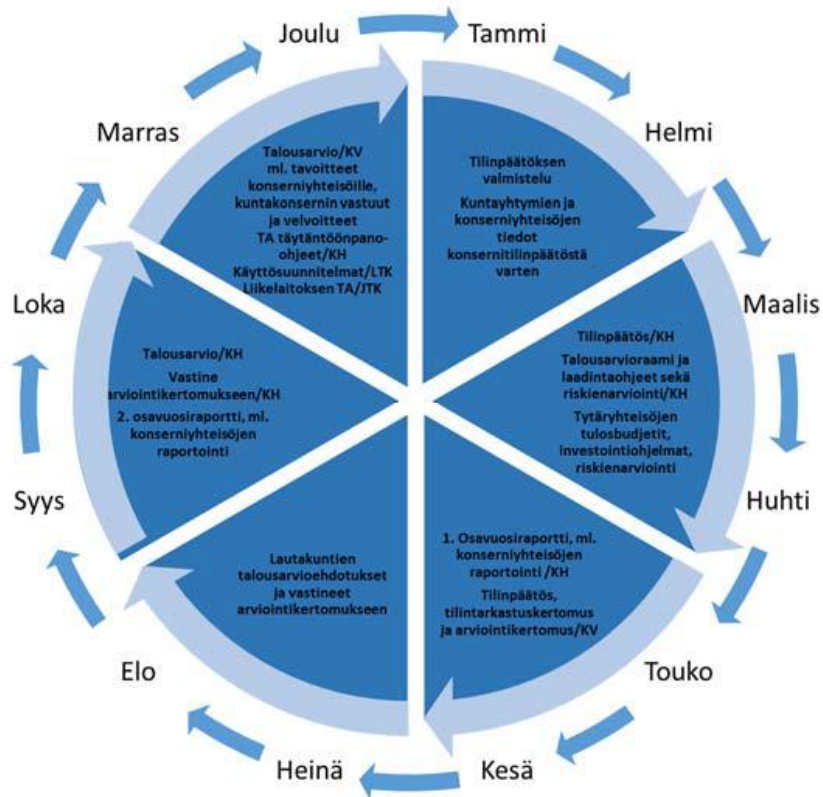
1. vastaa kuntasektorin omistajapolitiikan toteutuksesta ja huolehtii omistajaohjauksen käytännön toteuttamisesta sekä konsernivalvontaan kuuluvasta esittelystä ja raportoinnista kunnanhallitukselle.
2. arvioi konsernirakenteen kehittämistarpeita ja ilmoittaa havaitsemistaan epäkohdista kunnanhallitukselle.
3. käyttää puhevaltaa kunnanhallituksen puolesta.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Kunnanjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus kunnan määräysvallassa olevan tytäryhtiön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksissa toimielimen niin päättäessä.

## **7. Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus**

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloudenhoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen

tavoitteiden saavuttamista. Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Tätä varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus- ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla.



Kuvio. Kuntakonsernin talouden suunnittelun ja raportoinnin vuosikello

## 8. Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kunnalle raportti sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä arvio niihin liittyvistä riskeistä. Raportoinnin aikataulu noudattaa pääsääntöisesti kunnan raportointikäytäntöjä. Tytäryhteisöllä tulee olla tätä varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet. Todennäköisesti realisoituvasta riskistä on raportoitava viipymättä konsernijohtolle.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tiilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain

mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitoa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tiedot konsernitalinpäätöksen laatimista varten. Konsernijohto tai muu konsernijohtoon määrittelemä taho (esim. talousjohto) antaa tarkemmat ohjeet konsernitalinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

## **9. Kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen**

Kunnan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohtolle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamia tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

## **10. Velvollisuus hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa**

Yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan on hankittava jo asian valmisteluvaiheessa kunnan konsernijohtoon kanta seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä ja sen muutokset
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- johdannaisinstrumenttien käyttö
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen

- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

## **11. Konsernin sisäiset palvelut**

Tukipalveluja hankkiessaan yhteisöjen tulee ensisijaisesti selvittää kunnan tai muiden konserniyhtiöiden tarjoamat palvelu sekä niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden. Tukipalveluja ovat mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja arkistointi.

### **12.1 Hankinnat ja hankintayhteistyö**

Hankintayhteistyöllä voidaan saavuttaa konsernille toiminnallisia ja taloudellisia etuja. Kunta voi hankkia tavaran tai palvelun ilman kilpailutusta kokonaan omistamaltaan yhtiöltä, joka ei toimi markkinoilla. Hallituksen on valvottava, että kuntakonserniin kuuluvissa yhtiöissä, joissa kunnalla on enemmistö, noudatetaan lakia ja asetuksia julkisista hankinnoista. Kunnan tytäryhtiöt noudattavat kunnan hankintaperiaatteita ja hankinnoista erikseen antamaa hankintojen menettelytapaohjetta ja hankintaohjetta siltä osin, kun ohje ei ole ristiriidassa yhtiöiden erityisluonteen tai -lainsäädännön kanssa. Taloudellisten hyötyjen varmistamiseksi hankintayhteistyöstä tulee neuvotella säännöllisesti kunnan hankintapalveluiden kanssa.

### **12.2 Rahoitus, sijoittaminen ja takauksen antaminen**

Kuntakonsernissa noudatetaan kunnanvaltuuston päättämiä kunnan kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteita. Rahoitus- ja sijoitustoiminnassa pyritään koko konsernin kannalta edullisimpiin ratkaisuihin. Lainarahoitusta tarvittaessa konserniyhteisön on neuvoteltava kunnan johdon kanssa ennen lopullisen päätöksen tekoa. Tavoitteena on konsernin kannalta paras ratkaisu. Mikäli yhteisö pyytää lainoilleen kunnan takausta, tulee tämän takauspyynnön liitteeksi laatia selvitys yhtiön liiketoiminta- ja taloussuunnitelmasta, takaukseen mahdollisesti sisältyvistä riskeistä sekä vastavakuuksista.

### **12.3 Henkilöstöpolitiikka**

Konsernin tytäryhteisöt noudattavat toiminnassaan soveltuvin osin kunnan henkilöstöpolitiikan ja rekrytoinnin periaatteita. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöt pyrkivät noudattamaan kunnan käytäntöä. Tällaisia etuja ovat esimerkiksi harkinnanvaraiset palkkaedut ja harkinnanvarainen työvapaa sekä työntekijän oikeus henkilöstökoulutukseen, luontaisuuorituksiin tai lisäeläke-etuihin. Henkilöstön sisäinen liikkuvuus konsernin sisällä mahdollistetaan ja mahdollisuuksien mukaan rekrytoinnissa otetaan huomioon koko konsernin tilanne. Kunnan järjestämä henkilöstökoulutustarjonta voi soveltuvin osin olla myös konsernin käytettävissä. Tytäryhteisöt liittyvät jäseneksi kuntatyönantajan perustamaan työnantajayhteisöön, ellei toiminnan laatu tai tytäryhtiön etu muuta edellytä. Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa Kuntien eläkevakuutuksessa silloin, kun se on kunnan edun mukaista eikä tytäryhtiön etu muuta edellytä. Konserniyhteisöjen toimielinten kokous- ym. palkkioissa noudatetaan soveltuvin osin kunnan hallintosäännössä (luku 17) mainittuja luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteita.

## **12. Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen**

Kunnanhallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tytäryhteisön hallituksessa mahdollisimman monella on yhteisön toiminnan luonteen ja laajuuden edellyttämää liikeloudellista ja/tai yhtiön toimialan asiantuntemusta ja kokemusta. Konsernijohto voi edellyttää nimeämisvaiheessa hallitusjäsen ehdokkaalta näyttöä liiketoiminnan ja talouden osaamisesta sekä kyvystä. Periaatteena hallituksen jäseniä nimettäessä on, että hallituksen jäsenistä ei vaihtuisi hallitustyöskentelyn jatkuvuuden turvaamiseksi samanaikaisesti enempää kuin puolet. Tytäryhteisöjen hallitukseen nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

## **13. Kunnan tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa**

Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta ja että kuntien omistuksia hoidetaan tarkoituksen mukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena turvaten.

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevan ohjeen hyväksyy hallintosäännössä määritelty toimielin ja tytäryhteisöjen hallitukset.

Tytäryhteisöjen hallitusten tulee tutustua kunnassa ja tytäryhteisön hallituksessa hyväksytyyn ohjeeseen ja noudattaa sitä hallitustyöskentelyssään. (Tytäryhteisön hallituksen puheenjohtajan tulee huolehtia hallituksessa hyväksytyyn ohjeeseen antamisesta uudelle toimitusjohtajalle ja uusille hallituksen jäsenille heidän tultua valituksi tehtävään).

Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohje ohjaa myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksessa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

## **14. Tiedottaminen**

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin kunnan osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Yhteisön tai säätiön on annettava tiedotusta varten kunnan keskushallintoon tiedotuksesta vastaavan viranhaltijan ohjeiden mukaiset tiedot. Ennen tietojen antamista yhteisön tai säätiön on arvioitava, voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Yhteisön tai säätiön on myös oma-aloitteisesti tiedotettava toiminnastaan ja taloudestaan. Yhteisön tai säätiön on informoitava kuntaa ennen merkittävän asian julkiseksituloa. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita. Yhteisöjä koskevasta tiedotuksen tarkoituksen mukaisesta järjestämisestä vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolella kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kunnan yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

## **15. Kuntakonsernin tarkastus**

### **15.1. Tilintarkastus**

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole tytäryhteisöjen suureen lukumäärään tai muuhun tarkastuksen järjestämiseen perustuvaa syytä. Kaikkiin kunnan tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

### **15.2. Tarkastuslautakunta**

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä tilintarkastajaehdokkaiden nimeämistä varten. Kunnanhallitus nimeää tilintarkastajaehdokkaat yhtiökokouksissa ja säätiöiden vuosikokouksissa tehtävää päätöstä varten.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettaminen tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten.

Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

### **15.3. Sisäinen tarkastus**

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.